

Брюксел, 10 септември 2025 г.
(OR. en)

12390/25

Междуетноститутуционално досие:
2025/0085 (COD)

CODEC 1190
COH 167
SOC 590
SAN 532
CADREFIN 160
PE 53

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1057 за създаване на Европейския социален фонд плус (ЕСФ+) по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства – Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 8—11 септември 2025 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с разпоредбите на член 294 от ДФЕС и Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение¹ бяха осъществени редица неформални контакти между Съвета, Европейския парламент и Комисията с оглед на постигането на споразумение по това досие на първо четене.

На 7 май 2025 г. на пленарното си заседание Европейският парламент одобри искането на Комисията по заетост и социални въпроси (EMPL) за предприемане на действия съгласно член 170 (неотложна процедура).

¹ ОВ С 145, 30.6.2007 г., стр. 5.

Във връзка с това председателят на Комисията по заетост и социални въпроси (EMPL) Li ANDERSSON (The Left, Швеция) представи от името на EMPL компромисно изменение (изменения № 32 и 33) на посоченото по-горе предложение за регламент, за което Marit MAIJ (S&D, Нидерландия) беше изготвил проект за доклад. Това изменение беше договорено по време на посочените по-горе неформални контакти. Освен това групата The Left внесе едно изменение (изменение № 31), а групата Renew Europe внесе три изменения (изменения № 34—36).

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на пленарното заседание на 10 септември 2025 г. компромисното изменение (изменения № 32 и 33) на горепосоченото предложение за регламент беше прието. Други изменения не бяха приети. Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка².

Позицията на Парламента отразява предварително договореното между институциите. Следователно Съветът би трябвало да може да одобри позицията на Парламента.

След това актът ще бъде приет във вида, съответстващ на позицията на Парламента.

² Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са отбелязани с *получер курсив*. Заличеният текст е отбелязан със символа „■“.

P10_TA(2025)0176

Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+): специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 10 септември 2025 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1057 за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства (COM(2025)0164 – C10-0064/2025 – 2025/0085(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2025)0164),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и членове 164, 175, 177 и 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C10-0064/2025),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид бюджетната оценка на комисията по бюджети,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 29 април 2025 г.¹,
- като взе предвид становището на Комитета на регионите от 15 май 2025 г.²,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 75, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 23 юли 2025 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 60 и 58 от своя Правилник за дейността,

¹ ОВ С, C/2025/3197, 2.7.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² ОВ С, C/2025/3474, 16.7.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

- като взе предвид становището на комисията по сигурност и отбрана,
 - като взе предвид писмото на комисията по регионално развитие,
 - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси (A10-0122/2025),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приема за сведение изявлението на Комисията, приложено към настоящата резолюция, което ще бъде публикувано в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*;
 3. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 10 септември 2025 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2025/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1057 за създаване на Европейския социален фонд *плюс* (ЕСФ+) по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 164, 175, 177 и 322 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С, С/2025/3197, 2.7.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² ОВ С, С/2025/3474, 16.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

³ Позиция на Европейския парламент от 10 септември 2025 г.

като имат предвид, че:

- (1) С оглед на неотдавнашните важни геополитически и икономически събития, довели до реструктуриране на някои от стратегическите политически приоритети на Съюза, е необходимо да се предоставят **повече структурни** възможности, за да се позволи на държавите членки да се справят с тези оказващи натиск стратегически геополитически предизвикателства и да пренасочат ресурсите си към нововъзникващи приоритети.
- (2) *Основните цели на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета⁴, са да подпомага държавите членки и регионите в постигането на социално приобщаване и социално сближаване, да активира пазара на труда и да следва принципите и изпълнява водещите цели на Европейския стълб на социалните права. Препрограмирането на ресурси по линия на ЕСФ+ следва да не подкопава неговия социален подход, а да укрепва капацитета му да се бори с неравенството.*
- (3) *В становището си от 6 май 2025 г. относно законодателното предложение, което съставлява основата на настоящия регламент, Европейската сметна палата подчерта, че политиката на сближаване често се използва като инструмент за реагиране при извънредни ситуации, което рискува да подкопае нейните основни по-дългосрочни цели.. Поради това е от съществено значение да се гарантира, че всички мерки, предприети в контекста на извънредни ситуации, не възпрепятстват целите на политиката на сближаване.*

⁴ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. а създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

- (4) *Съюзът и неговите държави членки продължават да показват, че могат бързо да реагират на геополитически събития и са готови да използват достатъчно финансови ресурси за укрепване на отбранителната промишленост на Съюза. Същевременно продължаването на инвестициите в социалните цели на Съюза чрез ЕСФ+ е от изключително значение, тъй като социалното сближаване представлява крайъгълен камък на демократичната и обществената устойчивост на Съюза, което е от съществено значение за целите на посрещането на заплахите от агресия.*
- (5) Със Съвместната бяла книга на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на Комисията от 19 март 2025 г. за европейската отбранителна готовност до 2030 г. се проправя пътят за истински европейски отбранителен съюз, включително на държавите членки се предлага да направят сериозни инвестиции в отбраната *и киберсигурността, включително капацитета за двойна употреба и гражданската готовност, които следва да се извършват заедно със социалните разходи, като се създават възможности за заетост и за повишаване на квалификацията и преквалификация.* В тази връзка в съобщението на Комисията от 5 март 2025 г., озаглавено „Съюз на уменията“ (наричано по-нататък „Съобщението относно съюза на уменията“), се определят действия за преодоляване на пропуските в уменията и на недостига на умения в Съюза, включително чрез посочения във въпросното съобщение подсилен и рационализиран Пакт за умения, както и неговите широкомащабни партньорства, включително широкомащабното партньорство за авиокосмическата промишленост и отбраната. В този контекст, с цел да се улесни развитието на умения в областта на отбранителната промишленост, е целесъобразно включването на стимули в ЕСФ+. *За да се осигури по-голяма гъвкавост за държавите членки при преразпределянето на ресурси за развитието на умения в областта на отбранителната промишленост, сумите, разпределени за това развитие, не следва да подлежат на изисквания за тематична концентрация, а следва да се вземат предвид, когато допринасят за такива изисквания.*

- (6) ЕСФ+ може да се използва с цел да се подпомага адаптирането на работниците, предприятията и предприемачите към промени. В съответствие с мерките за декарбонизация, предложени в съобщението на Комисията от 26 февруари 2025 г., озаглавено „Пактът за чиста промишленост: Съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация“, и с оглед на допълнителното улесняване на приспособяването на промишлеността, свързано с декарбонизацията на производствените процеси и продукти, ЕСФ+ следва да улеснява придобиването на умения, запазването на работни места и създаването на **качествени** работни места по време на процеса на декарбонизация, като предоставя гъвкавост при изпълнението на този процес. Това следва да се извършва в съответствие с целта за предоставяне на възможности през целия живот за редовно повишаване на квалификацията и преквалификация на хората, посочена в Съобщението относно съюза на уменията, включително чрез гаранция за уменията. ***Следва да се обърне специално внимание на специфичните нужди и обстоятелства на по-слабо развитите региони и селските райони, които следва да се възползват от екологичния преход, и на това да се гарантира тяхното интегриране в по-широкото икономическо, социално и екологично развитие на Съюза.***

- (7) *С оглед на значението на хоризонталните отключващи условия, приложими за всички специфични цели, и критериите, необходими за оценката на тяхното изпълнение, по смисъла на член 15, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета⁵ и приложение III към същия регламент, за ефективното и ефикасно използване на цялостната подкрепа от Съюза, предоставяна от тези фондовете, и необходимостта да се гарантира ефективността на тези фондове на Съюза на практика, сумите, надвишаващи сумата за гъвкавост, посочена в член 86, параграф 1, втора алинея от посочения регламент, отнасящи се до специфичните цели, които са предмет на отрицателна оценка от страна на Комисията въз основа на прилагането на тези хоризонтални отключващи условия, не следва да подлежат на изменение на програмата или прехвърляне на средства въз основа на новите приоритети и възможности за гъвкавост, предвидени в настоящия регламент. Тази пропорционална мярка представлява необходим стимул, предназначен да гарантира, че правото и практиката на държавите членки продължават да отговарят на хоризонталните отключващи условия и че разходите, покривани от фондовете на Съюза, отговарят на целите на Съюза. Тъй като Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета⁶ е с хоризонтално приложение, същото изискване следва да се прилага за сумите, съответстващи на поетите бюджетни задължения, спрени чрез мерки, приети въз основа на посочения регламент. Сумите в рамките на сумата за гъвкавост, посочени в член 86, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/1060 и съответстващи на специфичните цели, които са предмет на отрицателна оценка от страна на Комисията въз основа на прилагането на хоризонталните отключващи условия, могат да подлежат на изменение на програмата или прехвърляне на средства въз основа на нови приоритети, при условие че тези нови приоритети съответстват на целите на хоризонталните отключващи условия.*

⁵ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

- (8) ЕСФ+ осигурява подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP), която беше създадена с Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета⁷. STEP има за цел да укрепи технологичното лидерство на Съюза **и развитието на умения в Съюза**. За да се осигурят допълнителни стимули за инвестициите по линия на ЕСФ+ в тези области от критично значение, следва да се разшири възможността държавите членки да получават по-голямо предварително финансиране за свързани изменения на програмата. **Приоритетите, които подкрепят инвестициите, допринасящи за целите на STEP в рамките на искане за изменение на програмата, представено на Комисията до 31 март 2025 г., трябва да получат извънредното еднократно предварително финансиране, приложимо към момента на представянето на искането.**
- (9) С цел да се даде възможност на държавите членки да извършат значимо **и справедливо** препрограмиране **без отклоняване от основните цели на ЕСФ+** и да съсредоточат ресурсите към посочените в настоящия регламент стратегически приоритети на Съюза, без да се причиняват допълнителни забавяния в изпълнението на програмите, е целесъобразно да се предвидят допълнителни възможности за гъвкавост. Междинният преглед служи като възможност за справяне с нововъзникващите **социални аспекти на** стратегическите предизвикателства и новите приоритети, **без да се засягат законодателните актове на Съюза или следващата многогодишна финансова рамка**. Държавите членки следва да се ползват от допълнително време, за да завършат оценката на резултата от междинния преглед и представянето на свързани искания за изменение на програмата.

⁷ Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241 (ОВ L, 2024/795, 29.2.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (10) ***Агресивната война на Русия срещу Украйна има непропорционално сериозно въздействие върху регионите от ниво 2 по NUTS, граничеши с Русия, Беларус или Украйна, което води до загуба на работни места, по-слаба икономическа дейност и социално изключване.*** За да се ускори изпълнението на програмите на политиката на сближаване и да се намали натискът върху националните бюджети, както и да се вляят необходимите ликвидни средства за изпълнението на ключови инвестиции, програмите следва да получат допълнително еднократно плащане на предварително финансиране по линия на ЕСФ+. Поради неблагоприятното въздействие на агресивната война на Русия срещу Украйна процентът на предварителното финансиране следва да бъде допълнително увеличен за определени програми, обхващащи един или повече региони от ниво 2 по NUTS, граничеши с Русия, Беларус или Украйна. С цел да се насърчи препрограмирането по отношение на ключови приоритети в контекста на междинния преглед, допълнителното еднократно предварително финансиране следва да бъде налично само когато е достигнат определен праг за преразпределяне на финансови ресурси към конкретни ключови приоритети.
- (11) Освен това, за да се вземе предвид времето, необходимо за пренасочване на инвестициите, и за да се предостави възможност за най-доброто използване на наличните ресурси, следва да се извърши корекция на сроковете за допустимост на разходите и правилата за отмяна на бюджетни задължения, ***както и на други срокове, свързани с изискванията за рамката за изпълнението, финансовото управление, докладването и оценката,*** за програмите, по които се извършва преразпределение на ресурси към стратегически приоритети.

- (12) Следва да е възможно прилагането на **по-висока** ставка на съфинансиране по отношение на приоритети в програми, обхващащи един или повече региони от ниво 2 по NUTS, граничещи с Русия, Беларус или Украйна, предвид неблагоприятното въздействие на агресивната война на Русия срещу Украйна върху тези региони от ниво 2 по NUTS.
- (13) *Развитието на умения и обучението на млади таланти и предприемачи са от съществено значение за създаването на работни места, а институциите, работещи по създаването и усвояването на умения, по-конкретно институтите за професионално образование и обучение, следва да си сътрудничат тясно, за да бъдат приведени в съответствие с нуждите на пазара на труда. В този контекст държавите членки следва също така да могат чрез стимули и целенасочено обучение да разпределят ресурси за привличане на млади таланти и предприемачи, особено в селските и по-слабо развитите региони.*
- (14) *Когато изменят програмите, във връзка със специалните приоритети държавите членки следва да включват, с непосредственото и пълноценно участие на социалните партньори, задължения за бенефициерите да спазват условията на труд и заетост в съответствие с приложимото право на Съюза и националното право, конвенциите на Международната организация на труда и колективните трудови договори.*

- (15) *За да подкрепи държавите членки при бързото им и правилно препрограмиране, Комисията следва да предостави навременни и ясни технически разяснения и подкрепа на управляващите органи, включително посредством структурирана система, като предоставя отговори на технически, правни и процедурни въпроси, по-специално по отношение на мерките, въведени с настоящия регламент.*
- (16) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно справяне със **социалните аспекти на** стратегическите предизвикателства, пренасочване на инвестициите към нови приоритети от критично значение и опростяване и ускоряване на изпълнението на политиката, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието си могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

- (17) Поради това Регламент (ЕС) 2021/1057 следва да бъде съответно изменен.
- (18) ■ Като се има предвид спешната необходимост от допускане на важни инвестиции в умения в областта на отбранителната промишленост, както и в адаптирането към промяна, свързана с декарбонизацията, в контекста на оказващи натиск стратегически геополитически предизвикателства, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*, ■

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1
Изменения на Регламент (ЕС) 2021/1057

Регламент (ЕС) 2021/1057 се изменя, както следва:

- 1) Вмъква се следният член:

„Член 5а

Специални разпоредби, свързани с ***междинния преглед и свързаните с него възможности за гъвкавост*** на направлението на ЕСФ+ при споделено управление

1. През 2026 г. Комисията ще изплати ***1,5%*** от общата подкрепа по линия на ЕСФ+ под формата на допълнително еднократно предварително финансиране съгласно решението за одобрение на изменението на програмата. Процентът на това допълнително еднократно предварително финансиране през 2026 г. се увеличава до 9,5% за програми, обхващащи един или повече региони от ниво 2 по NUTS, граничещи с Русия, Беларус или Украйна, при условие че програмата не обхваща цялата територия на съответната държава членка. Когато обаче в дадена държава членка региони от ниво 2 по NUTS, граничещи с Русия, Беларус или Украйна, са включени само в програми, обхващащи цялата територия на въпросната държава членка, увеличеният процент се прилага и по отношение на тези програми.
2. Допълнителното еднократно предварително финансиране, посочено в параграф 1 от настоящия член, се прилага само когато ***в контекста на междинния преглед*** са одобрени преразпределения на най-малко ***10%*** от финансовите ресурси по програмата към един или повече от специалните приоритети, установени съгласно членове 12а, 12в или 12г, при условие че искането за изменение на програмата бъде представено на Комисията до 31 декември 2025 г. (***наричан по-нататък „прагът от 10%“***).

Следните преразпределения в рамките на същата програма също се вземат предвид при изчисляването на прага от 10%:

- а) преразпределения от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) или Кохезионния фонд към един или повече от специалните приоритети, установени за специфичните цели, посочени в член 3, параграф 1, буква а), точки vi) и vii), буква б), точки v), ix), xi) и xii), буква в), точка iii), буква г), точка vii), буква д), точки iii) и iv) от Регламент (ЕС) 2021/1058 в контекста на междинния преглед;*
- б) преразпределения от Фонда за справедлив преход (ФСП) към специалните приоритети, установени в подкрепа на инвестиции, допринасящи за целите на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP), създадена с Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета*, или за насърчаването на достъпа до жилища на достъпни цени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1056 в контекста на междинния преглед;*

- в) преразпределения от ЕФРР или Кохезионния фонд към специалните приоритети за специфичните цели, посочени в член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка vi) и буква б), точка ix) от Регламент (ЕС) 2021/1058, или от ЕСФ+ към специални приоритети, установени съгласно член 12а от настоящия регламент, или от ФСП към специалните приоритети, установени в подкрепа на инвестиции, допринасящи за целите на STEP, одобрени в изменения на програмата преди междинния преглед;*
- г) преразпределения от ЕФРР или Кохезионния фонд към приоритети, установени за специфичната цел, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква б), точка v) от Регламент (ЕС) 2021/1058, одобрени в изменения на програмата от 1 януари 2025 г. насам.*

3. Следните ресурси не се вземат предвид за целите на изчисляването на сумата, съответстваща на прага от 10%:
- a) ресурсите от Инструмента на Европейския съюз за възстановяване, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) 2021/1056;
 - б) допълнителното финансиране за най-отдалечените региони, посочено в член 110, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1060;
 - в) ресурсите, преразпределени към един или повече от специалните приоритети, установени в подкрепа на реакцията при природни бедствия съгласно член 12б от настоящия регламент, или в рамките на специфичната цел, посочена в член 3, параграф 1, буква б), точка х) от Регламент (ЕС) 2021/1058.

4. Допълнителното еднократно предварително финансиране, което е дължимо на държавите членки и е в резултат от изменения на програмата съгласно преразпределяне към специалните приоритети, посочено в параграф 2 от настоящия член, се отчита като плащания, извършени през 2025 г. за целите на изчисляването на сумите, които трябва да бъдат отменени съгласно член 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060, при условие че искането за изменение на програмата бъде представено на Комисията до 31 декември 2025 г.
5. Чрез дерогация от член 63, параграф 2 и член 105, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 крайната дата за допустимостта на разходите ■ и за отмяната на бюджетни задължения е 31 декември 2030 г., когато са одобрени изменения на програмата за преразпределяне на най-малко **10%** от финансовите ресурси по програмата към един или повече от специалните приоритети, **посочени в параграф 2 от настоящия член.**
6. **Когато държава членка има само една програма, обхващаща цялата ѝ територия, и тази програма се финансира от ЕФРР, Кохезионния фонд, ЕСФ+ и ФСП, дерогацията, посочена в параграф 5, се прилага, когато най-малко 7% от финансовите ресурси по програмата се преразпределят към един или повече специални приоритети, посочени в параграф 2.**

7. *По отношение на програмите, посочени в параграфи 5 и 6 от настоящия член, при които с Регламент (ЕС) 2021/1060 се определя крайната дата за целите на прилагането на изискванията за рамката за изпълнението, финансовото управление, докладването и оценката, настоящото се счита, че се отнася за същата дата през следващата година. Освен това чрез дерогация от член 2, точка 29 от Регламент (ЕС) 2021/1060 за такива програми се счита, че последната счетоводна година се отнася за периода от 1 юли 2030 г. до 30 юни 2031 г.*

8. Чрез дерогация от **член 112, параграф 3** от Регламент (ЕС) 2021/1060 максималната ставка на съфинансиране за приоритети в програми, обхващащи един или повече региони от ниво 2 по NUTS, граничещи с Русия, Беларус или Украйна, *се увеличава с 10 процентни пункта над приложимата ставка на съфинансиране, без да надвишава 100%*. По-високата ставка на съфинансиране не се прилага за програми, обхващащи цялата територия на съответната държава членка, освен ако тези региони от ниво 2 по NUTS не са включени само в програми, обхващащи цялата територия на съответната държава членка.

Дерогацията, предвидена в първата алинея от настоящия параграф, се прилага само когато са одобрени преразпределения на най-малко **10%** от финансовите ресурси по програмата към един или повече специални приоритети, **посочени в параграф 2 от настоящия член**, при условие че искането за изменение на програмата бъде представено на Комисията до 31 декември 2025 г.

9. В допълнение към оценката на резултатите от междинния преглед на всяка програма, която трябва да бъде представена съгласно член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060, държавите членки могат **до 31 декември 2025 г.** да представят отново **на Комисията** допълнителна оценка и свързани искания за изменения на програмата, като вземат предвид възможността за специални приоритети, установени съгласно членове 12а, 12в или 12г от настоящия регламент. Прилагат се сроковете, определени в **член 24** от Регламент (ЕС) 2021/1060.

-
- * Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241 (ОВ L, 2024/795, 29.2.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).“

2) Член 12а се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да използват ЕСФ+, за да предоставят подкрепа за целите на STEP, посочени в член 2, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/795, в рамките на съответните специфични цели, определени в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, включително чрез подкрепа за развитието на умения в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, *inter alia*, въз основа на програми за учене, разработени от европейските академии за умения, както и обучението на младите хора и квалификацията, повишаването на квалификацията и преквалификацията на работниците в областта на технологиите за нулеви нетни емисии.“;

б) в параграф 2 първа алинея се заменя със следното:

„В допълнение към предварителното финансиране за програмата, предвидено в член 90, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060, когато Комисията одобри изменение на програма, включващо един или повече приоритети, насочени към операции, подкрепяни от ЕСФ+, допринасящи за целите на STEP по член 2 от Регламент (ЕС) 2024/795, Комисията осигурява извънредно предварително финансиране в размер на **20%** въз основа на разпределените средства за тези приоритети, при условие че искането за изменение на програма бъде представено на Комисията до 31 декември 2025 г. **Когато такива специални приоритети са включени в искане за изменение на програмата, представено на Комисията до 31 март 2025 г., Комисията изплаща извънредно еднократно предварително финансиране в размер на 30% от разпределените средства за тези приоритети, както е посочено в решението за одобрение на изменението на програмата.** Извънредното предварително финансиране се изплаща в срок от 60 дни от приемането на решението на Комисията за одобрение на изменението на програмата.“;

3) Вмъкват се следните членове:

„Член 12в

Подкрепа за развиването на **умения в областта на гражданската готовност**, на отбранителната промишленост, **включително отбранителната промишленост с капацитет за двойна употреба, и на киберсигурността**

1. Държавите членки могат да използват ЕСФ+, за да предоставят подкрепа за развитието на умения в областта на **гражданската готовност**, на отбранителната промишленост, **включително отбранителната промишленост с капацитет за двойна употреба, и на киберсигурността** съгласно специални приоритети, **като отдават приоритет на уменията, свързани с капацитета за двойна употреба и гражданската готовност. При избора на операции съгласно член 73 от Регламент (ЕС) 2021/1060 държавите членки отдават приоритет на микро-, малките и средните предприятия, публичните служби по заетостта и социалната икономика.** Специалните приоритети могат да подкрепят всяка от специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, букви а) — ж) **от настоящия регламент.**
2. Ресурсите, разпределени за специалните приоритети, посочени в параграф 1 от настоящия член, не се вземат предвид **като основа за изчисляване на** съответствието с изискванията за тематична концентрация, предвидени в член 7.
3. В допълнение към годишното предварително финансиране за програмата, предвидено в член 90, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060, Комисията изплаща **20%** от разпределените средства за специалните приоритети, посочени в параграф 1 от настоящия член съгласно решението за одобрение на изменението на програмата, под формата на извънредно еднократно предварително финансиране, при условия че искането за изменение на програмата бъде представено на Комисията до 31 декември 2025 г.

Такова извънредно еднократно предварително финансиране се изплаща в срок от 60 дни от приемането на решението на Комисията за одобрение на изменението на програмата съгласно член 24, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

4. Съгласно член 90, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 сумата, изплатена като извънредно еднократно предварително финансиране, се уравниава в сметките на Комисията най-късно с последната счетоводна година.

Съгласно член 90, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060 всички лихви, получени от такова извънредно еднократно предварително финансиране, се използват за съответната програма по същия начин като средствата от ЕСФ+ и се включват в отчетите за последната счетоводна година.

Съгласно член 97, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 извънредното еднократно предварително финансиране не се спира.

Съгласно член 105, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 предварителното финансиране, което се взема предвид за целите на изчисляването на сумите, които трябва да бъдат отменени, включва всяко изплатено извънредно еднократно предварително финансиране.

5. Чрез дерогация от **член 112, параграф 3** от Регламент (ЕС) 2021/1060 максималната ставка на съфинансиране за специалните приоритети, посочени в параграф 1 от настоящия член, **се увеличава с 10 процентни пункта над приложимата ставка на съфинансиране, без да надвишава 100%.**

6. *Чрез дерогация от член 49, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 за операции, подпомагани по специалния приоритет, посочен в параграф 1 от настоящия член, от съответната държава членка не се изисква да оповестява публично данните относно тези операции, когато разкриването на информация не е разрешено поради съображения, свързани със сигурността или общественения ред съгласно член 69, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060. За тази цел държавите членки информират Комисията, преди да изберат съответната операция за подпомагане. Настоящата алинея не засяга правата на Комисията и на Европейската сметна палата на достъп до информацията, която е необходима за изпълнението на функциите им във връзка с проверките и одитите, нито задължението на Европейския парламент да упражнява политически контрол съгласно член 14 от ДЕС и да наблюдава изпълнението на бюджета на Съюза съгласно член 319 от ДФЕС.*

Бенефициерите не подлежат на изискванията, предвидени в член 50, параграф 1, букви в), г) и д) от Регламент (ЕС) 2021/1060, за операции, подпомагани по специалния приоритет, посочен в параграф 1 от настоящия член, когато публичното оповестяване на информацията за подкрепата или организирането на комуникационна проява или дейност не се изисква поради съображения, свързани със сигурността или общественения ред съгласно член 69, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Комисията информира Европейския парламент поне веднъж годишно за броя на операциите, които са предмет на предвидената във втора алинея дерогация, както и за общите им разходи, в обобщен вид, при надлежно спазване на изискванията за поверителност.

Подкрепа за адаптиране, свързано с декарбонизацията

1. Държавите членки могат да използват ЕСФ+, за да предоставят **целенасочена подкрепа за обучение**, насочена към придобиване на умения, повишаване на квалификацията и преквалификация с оглед на адаптиране на работниците, предприятията и предприемачите към промените, допринасящи за декарбонизацията на производствения капацитет съгласно специални приоритети, **с цел поддържане на конкурентоспособността, устойчивостта и иновациите по време на екологичния преход. При избора на операции съгласно член 73 от Регламент (ЕС) 2021/1060 държавите членки отдават приоритет на микро-, малките и средните предприятия, публичните служби по заетостта и социалната икономика.** Специалните приоритети могат да подкрепят всяка от специфичните цели, определени в член 4, параграф 1, букви а) — ж) **от настоящия регламент.**
2. **Държавите членки могат да подкрепят насърчаването на сътрудничеството между различни организации, като например образователни институции, с цел подкрепа на развитието на умения в областите, посочени в параграф 1.**
3. За целите на параграф 1 от настоящия член съответната държава членка подава мотивирано искане за изменение на програмата в съответствие с член 24, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Когато държава членка вече разполага с програми, които включват един или повече приоритети, отговарящи на посочените в параграф 1 от настоящия член условия, държавата членка подава искане до Комисията за разглеждане на съответните приоритети като специални приоритети за целите на параграф 1 от настоящия член.

4. В допълнение към годишното предварително финансиране за програмата, предвидено в член 90, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060, Комисията изплаща **20%** от разпределените средства за специалните приоритети, посочени в параграф 1 от настоящия член съгласно решението за одобрение на изменението на програмата, под формата на извънредно еднократно предварително финансиране, при условие че искането за ***изменение на програмата бъде представено на Комисията до 31 декември 2025 г.***

Такова извънредно еднократно предварително финансиране се изплаща в срок от 60 дни от приемането на решението на Комисията за одобрение на изменението на програмата съгласно член 24, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

5. Съгласно член 90, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 сумата, изплатена като извънредно еднократно предварително финансиране, се уравнява в сметките на Комисията най-късно с последната счетоводна година.

Съгласно член 90, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1060 всички лихви, получени от такова извънредно еднократно предварително финансиране, се използват за съответната програма по същия начин като средствата от ЕСФ+ и се включват в отчетите за последната счетоводна година.

Съгласно член 97, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 извънредното еднократно предварително финансиране не се спира.

Съгласно член 105, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 предварителното финансиране, което се взема предвид за целите на изчисляването на сумите, които трябва да бъдат отменени, включва всяко изплатено извънредно еднократно предварително финансиране.

6. Чрез дерогация от член 112 от Регламент (ЕС) 2021/1060 максималната ставка на съфинансиране за специалните приоритети, посочени в параграф 1 от настоящия член, ***се увеличава с 10 процентни пункта над приложимата ставка на съфинансиране, без да надвишава 100%.***

Член 2

Ограничения върху изменения на програмата и прехвърляния на средства

Сумите, съответстващи на поетите задължения, които са спрени чрез мерки, приети в контекста на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092, и сумите, надвишаващи сумата за гъвкавост, които съответстват на специфичните цели, които са предмет на отрицателна оценка от страна на Комисията въз основа на прилагането на хоризонталните отключващи условия съгласно член 15 от Регламент (ЕС) 2021/1060, не подлежат на изменение на програмата или прехвърляне на средства съгласно настоящия регламент.

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в █ деня█ след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ... на ...,

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

Във връзка с този регламент е направено изявление на Комисията, което може да бъде намерено в ОВ С, ..., ELI: ...⁺.

⁺ ОВ: Моля, въведете данните за публикацията в ОВ на изявлението на Комисията. включително ELI.

Изявление на Комисията относно зачитането на принципите на правовата държава по повод на приемането на Регламент (ЕС) [2025/...]¹

Комисията подчертава, че зачитането на принципите на правовата държава и основните права е от първостепенно значение за Европейския съюз. Комисията разбира намерението на съзаконодателите да гарантират защитата на бюджета на Съюза чрез въведените от тях изменения в предложението на Комисията. Комисията остава ангажирана с гарантирането на спазването на принципите на правовата държава при изпълнението на фондовете и ще оценява всяко искане за изменения на програмите в съответствие с Регламента за общоприложимите разпоредби, Регламента относно обвързаността с условия и разпоредбите на Регламента за междинния преглед.

¹ OB L ... [номер, дата, страница, ELI]